

1. **ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ** Παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές του κινητικού συντονισμού στο σχολικό περιβάλλον
2. **ΚΩΔ. Μ/ΤΟΣ:** N723
3. **ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ:** Θωμάς Κουρτές, Αναπληρωτής Καθηγητής Δ.Π.Θ.-Τ.Ε.Φ.Α.Α., τηλ. & fax 25310 39704, tkourtes@phyed.duth.gr
4. **ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ:**
 - Αντώνιος Καμπάς, Αναπλ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.-Τ.Ε.Φ.Α.Α., akampas@phyed.duth.gr
 - Ανδρέας Αυγερινός, Επίκουρος Καθηγητής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Σχολή Επιστημών, Τμήμα Επιστημών Υγείας, A.Avgerinos@euc.ac.cy
 - Ελίνα Μπόντη, Επίκ. Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Ιατρική Σχολή, elina.bonti@gmail.com
5. **ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ:** Εξ' αποστάσεως διδασκαλία (σύγχρονα και ασύγχρονα) και διά ζώσης διδασκαλία.
6. **ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ:** Κατόπιν συνεννοήσεως
7. **ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Μάθημα επιλογής του Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ στην κατεύθυνση «Παιδαγωγική και Δημιουργική Μάθηση»

Λέξεις-κλειδιά για αναζήτηση στο διαδίκτυο: Developmental coordination disorder (DCD), Physical Awkwardness, Clumsiness, Movement Difficulties, Assessment, Interventional management, Motor learning disabilities, Comorbidity
8. **ΣΚΟΠΟΙ & ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- Να περιγραφεί το φαινόμενο της Αναπτυξιακής Διαταραχής του Κινητικού Συντονισμού (ΑΔΚΣ, κινητικής αδεξιότητας) και των κινητικών μαθησιακών δυσκολιών κατά την παιδική και εφηβική σχολική ηλικία.
- Καλύπτονται σημαντικά θέματα όπως: ορολογία, χαρακτηριστικά, αιτιολογία και συννοσηρότητα.
- Ιδιαίτερη έμφαση, θεωρητικά και πρακτικά, δίνεται στα θέματα της ανίχνευσης, της αξιολόγησης και της διάγνωσης του φαινομένου
- Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση, θεωρητικά και πρακτικά, δίνεται στο θέμα της παρεμβατικής διαχείρισης της κινητικής καθημερινότητας του παιδιού με ΑΔΚΣ (μέσα και έξω από τη σχολική ζωή).
- Εξοικείωση με τη σύγχρονη διεθνή σχετική ερευνητική βιβλιογραφία.

9. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

#	ημ/νία	Θέμα εισήγησης	Διδάσκων
1.	ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ	A. Γνωριμία – Γενικές οδηγίες B. Εισαγωγή στην έννοια της Αναπτυξιακής Διαταραχής του Κινητικού Συντονισμού-ορισμοί – ορολογία	Θωμάς Κουρτέσης
2.	ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ	Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και ψυχοκινητική ανάπτυξη	Ελίνα Μπόντη
3.	ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ	Χαρακτηριστικά του παιδιού με ΑΔΚΣ-Αιτιολογία-Συννοσηρότητα	Θωμάς Κουρτέσης
4.	ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ	Αναπτυξιακή διαταραχή του κινητικού συντονισμού & καθημερινότητα Περιπτωσιολογική μελέτη & ανάθεση 1^{ης} εργασίας	Θωμάς Κουρτέσης
5.	ΣΥΓΧΡΟΝΗ	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	Θωμάς Κουρτέσης
6.	ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ	Άτυπη & τυπική ανίχνευση των παιδιών με ΑΔΚΣ: Η σημασία της παρατήρησης	Θωμάς Κουρτέσης
7.	ΣΥΓΧΡΟΝΗ	Άτυπη και τυπική αξιολόγηση των κινητικών δυσκολιών & ειδικά θέματα αξιολόγησης Ανάθεση 2^{ης} εργασίας	Θωμάς Κουρτέσης
8.	ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ	Αναπτυξιακή διαταραχή του κινητικού συντονισμού στην εφηβεία	Θωμάς Κουρτέσης
9.	ΣΥΓΧΡΟΝΗ	Παρεμβατική Διαχείριση: Προσέγγιση στη δεξιότητα ή στη διαδικασία?	Θωμάς Κουρτέσης
10	ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ	Παρεμβατική διαχείριση στο σχολικό περιβάλλον: Η σημασία του στυλ διδασκαλίας	Ανδρέας Αυγερινός
11	ΣΥΓΧΡΟΝΗ	Η ψυχοκινητική στην παρεμβατική διαχείριση	Αντώνιος Καμπάς
12	ΣΥΓΧΡΟΝΗ	Παρεμβατική Διαχείριση: ο Επιστήμων της Κίνησης ως «Movement Coach»!	Θωμάς Κουρτέσης
13		ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΑΠΟΣΤΟΛΗ 2 ^{ης} ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Θωμάς Κουρτέσης
-		Εξετάσεις	Θωμάς Κουρτέσης

10. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ:

• Τρόπος & κριτήρια αξιολόγησης	• Κάθε φοιτητής-τρια θα εκπονήσει δύο εργασίες. Τα θέματα και οδηγίες για τις βιβλιογραφικές ανάγκες ανακοινώνονται διαδικτυακά (ECLASS). (40%+40%)• Συμμετοχή. Περιλαμβάνει συμμετοχή στο μάθημα κατά τη διάρκεια των μαθημάτων (20%)

• Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

ΒΙΒΛΙΑ

1. Αλμπανίδης, Ε. & Κουρτέσης, Θ. (2007). Ρατσισμός και ξενοφοβία. Επιμέλεια: Κιουμουρτζόγλου, Ε, Θεοδωράκης, Γ., Ταρατόρη, Ε., Παπαϊωάννου, Α., Στραβάκου, Π., Κοκαρίδας, Δ., Κέλλης, Η., Μπερνίκου, Β. *Βιβλίο εκπαιδευτικού (σελ. 56-72)*. Εφαρμογή Προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα στην κοινωνία –ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Υπ.Ε.Π.Θ. (υπάρχει στη βιβλιοθήκη)
2. Ball, M. F. (2002). *Developmental Coordination Disorder: Hints & Tips for the Activities of Daily Living*. London: Jessica Kingsley Pubs. (υπάρχει στη βιβλιοθήκη)
3. Cermak, S. A. & Larkin, D. (2002). *Developmental Coordination Disorder*. UK: Delmar(υπάρχει στη βιβλιοθήκη)
4. Cratty, B. J. (Ed., 1994). *Clumsy child syndromes: Descriptions, evaluation and remediation*. Amsterdam: Harwood Academic Publishers (υπάρχει στη βιβλιοθήκη).
5. Gallahue, D. L. (2002). *Αναπτυξιακή Φυσική αγωγή για τα Σημερινά Παιδιά*. Χ. Ευαγγελινού και Α. Παππά (Μετάφραση-Επιμέλεια). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
6. Kirby, A. (Ed., 2004). *The Adolescent with Developmental Coordination Disorder*. London: Jessica Kingsley Pubs.
7. Κουρτέσης Θ. (2004). Μαθητές με μαθησιακές κινητικές δυσκολίες στο τυπικό σχολικό περιβάλλον. Ε. Κιουμουρτζόγλου (Επιμέλεια), *Η Φυσική Αγωγή στην αρχή του 21^{ου} Αιώνα. Σκοποί-Στόχοι –Επιδιώξεις* [on line](σελ. 83-94). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ακαδημία Φυσικής Αγωγής. Διαθέσιμο: www.hape.gr/main/ebooks.asp (υπάρχει στη βιβλιοθήκη)
8. Μπόντη, Ι. Ε. (Ed., 2013). *Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες: Μια εναλλακτική προσέγγιση ...για όλους*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μέθεξις.
9. Sugden, D. A., % Chambers, M. (Eds., 2005). *Children with Developmental Coordination Disorder*. London: Wwhurr Pubs.
10. Sugden, D. A. & Wright, H. C. (1998). *Motor coordination disorders in children*. *Developmental Clinical Psychology and Psychiatry*, v. 39. London: SAGE Publications (υπάρχει στη βιβλιοθήκη)

ΑΡΘΡΑ

1. Asonitou, K., Tsiganos, G., Kourtessis, T., Strofylla, G., & Koutsouki, D. (2014). Assessment of Cognitive Abilities in Preschool Children with and without Developmental Coordination Disorder. *International Journal for Cross-Disciplinary Subjects in Education*, 5(1), 1571 – 1576.
2. Asonitou, K., Koutsouki, D., Kourtessis, T. & Charitou, S. (2012). Motor and cognitive performance differences between children with and without Developmental Coordination Disorder (DCD). *Research in Developmental Disabilities*, 33(4), 996–1005.
3. Tziva-Kostala, V., Kourtessis, T., Kostala, M., Michalopoulou, M. & Evaggelidou, C. (2011). Coordination Disorder in Children with Dyslexia. *European Psychomotricity Journal*, 4(1), 29-37.
4. Ellinoudis, T., Evaggelidou, C., Kourtessis, T., Konstantinidou, Z., Venetsanou, F. & Kambas, A. (May-June 2011). Reliability and Validity of Age Band 1 of the Movement Assessment Battery for Children – Second Edition. *Research in Developmental Disabilities*, 32(3), 1046-1051.
5. Venetsanou, F., Kambas, A., Ellinoudis, T., Fatouros, I., Giannakidou, D. & Kourtessis, T. (January-February 2011). Can the Movement Assessment Battery for Children-Test be the “gold standard” for the motor assessment of children with Developmental Coordination Disorder? *Research in Developmental Disabilities*, 32(1), 1-10.

6. Τσούγκου, Ε., Κουρτέσης, Θ., Γίτσας, Κ. & Θωμαΐδου Ε. (2009). Ανίχνευση κινητικών διαταραχών του κινητικού συντονισμού σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. *Γαληνός*, 51(5), 476-489. Διαθέσιμο: <http://www.egalin.gr/gr/articles/&id=2467>
7. Ελληνούδης, Θ., Κυπαρίσσης, Μ., Γίτσας, Κ. & Κουρτέσης, Θ. (2009). Ικανότητα ανίχνευσης κινητικών δυσκολιών σε παιδιά ηλικίας 7-12 ετών από Καθηγητές Φυσικής Αγωγής με τη χρήση της δέσμης αξιολόγησης Movement Assessment Battery for Children. *Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός*, 29 (3), 288-306.
8. Kourtessis T., Tsigilis N., Maheridou M., Ellinoudis, T., Kiparissis M., & Kioumourtzoglou E. (2008). The influence of a short intervention program on early childhood and physical education teachers' ability to identify children with developmental coordination disorders. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 29, 276-286.
9. Kourtessis, T., Tsougou, E., Maheridou M., Tsigilis, N., Psalti, M. & Kioumourtzoglou, E. (2008, April-June). Developmental coordination disorder in early childhood – A preliminary epidemiological study in Greek schools. *Archives: International Journal of Medicine*, 1(2), 95-99.
10. Kourtessis T., Thomaidou E., Liveri-Kantere A., Michalopoulou M., Kourtessis A., & Kioumourtzoglou E. (2008). Prevalence of developmental coordination disorder among Greek children with learning disabilities-A preliminary study. *European Psychomotricity Journal*, 1(2), 10-17.
11. Ellinoudis, T., Kourtessis, T., Kiparissis, M., (2008). Suitability of the Movement Assessment Battery for Children in Greece: Comparison between a Greek sample and a North-American normative sample of 9 and 11 year old children. *International Journal of Health Science*, 1(4), 132-137.
12. Ellinoudis, T., Kourtessis, T., Kiparissis, M., Kampas, A. & Mavromatis, G. (2008). Movement Assessment Battery for Children (MABC): Measuring the construct validity for Greece in a sample of elementary school aged children. *International Journal of Health Science*, 1(2), 56-60.
13. Ελληνούδης, Θ., Κουρτέσης, Θ., Κυπαρίσσης, Μ. & Παπαλεξοπούλου, Ν. (2008). Η κινητική αδεξιότητα σε παιδιά ηλικίας 9-12 ετών στην Ελλάδα – Μία επιδημιολογική μελέτη [on line]. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό*, 6(3), 280-289. Διαθέσιμο: www.hape.gr/emag.asp
14. can affect the outcome and self confidence of easy and difficult badminton skills in young athletes *Journal of Sport Science & Medicine*, 7(3), 371-378.
15. Kourtessis, T., Tsigilis, N., Tzetzis, G., Kapsalas, Th., Tserkezoglou, S., & Kioumourtzoglou, E. (2003). Reliability of the "Movement Assessment Battery for Children Checklist" in Greek school environment. *European Journal of Physical Education*, 8, 202-210.
16. Αυγερινός, Α., Μαχαϊρίδου, Μ. & Κουρτέσης, Θ. (2002). Παιδιά με κινητική αδεξιότητα: Τι μπορούμε να κάνουμε για την ενσωμάτωση τους στο τυπικό σχολικό περιβάλλον;. *Φυσική Αγωγή-Αθλητισμός-Υγεία*, 12-13, 11-25.
17. Τσερκέζογλου, Σ., Κουρτέσης, Θ. & Καψάλας, Θ. (2003). Αποτελέσματα ενός, προσανατολισμένου στη δεξιότητα, παρεμβατικού προγράμματος για παιδιά με διαταραχές του συντονισμού στο Ελληνικό σχολικό περιβάλλον. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & στον Αθλητισμό* [on line], 1(2), 103-115. Διαθέσιμο: www.hape.gr/emag.asp
18. of an intensive recreational intervention program on children with movement difficulties. *New Zealand Journal of Disability Studies*, 9, 120-139.
19. Κουρτέσης, Θ., Τσερκέζογλου, Σ. & Κιουμουρτζόγλου, Ε. (1999). Αντιμετώπιση κινητικών δυσκολιών σε παιδιά δημοτικού σχολείου. *Αθλητική Απόδοση & Υγεία*, 1, 34-47.